

Ο άγνωστος δεύτερος «Μυστικός Δείπνος» του Λεονάρντο Ντα Βίντσι

Η τοιχογραφία «Μυστικός Δείπνος» του Λεονάρντο Ντα Βίντσι που βρίσκεται στο Μιλάνο (στην τραπεζαρία της μονής Σάντα Μαρία ντέλε Γκράτσιε, από τα τέλη του 15ου αιώνα), είναι ένα από τα πιο διάσημα έργα τέχνης και συγχρόνως ένα από τα πιο μυστήρια. Μυστήρια, γιατί έκτοτε οι ιστορικοί καταπιάστηκαν να λύσουν έναν σωρό γρίφους που υποτίθεται ότι κρύβει το έργο.

Έτσι οι σπαζοκεφαλιές ξεκινάνε απ' το αν τα ψάρια που υπάρχουν στο τραπέζι, είναι ρέγγες ή χέλια, προσπαθούν να ερμηνεύσουν γιατί είναι πεσμένη ή αλατιέρα, ποιος κρατάει μαχαίρι και γιατί κ.ά.

Τα δυο βασικά ερωτήματα όμως ήταν και είναι δύο:

1. Γιατί υπάρχει μια «κινητικότητα» και μια «αναστάτωση» και τι την προκάλεσε;
2. Ποιος κάθεται στα δεξιά του Ιησού;

Η απάντηση που δίνεται στο πρώτο ερώτημα, είναι ότι ο Ιησούς εκείνη την στιγμή ανακοίνωσε ότι κάποιος θα τον προδώσει.

Η απάντηση που δίνουν οι μελετητές στο δεύτερο ερώτημα, είναι ότι στα δεξιά του Ιησού κάθεται ο απόστολος Ιωάννης.

Φυσικά, όσοι διαθέτουν στοιχειώδη όραση, βλέπουν στα δεξιά του Ιησού μια γυναίκα -προφανώς η Μαρία η Μαγδαληνή. Που βλέπουν οι ιστορικοί τον άνδρα, είναι πράγματι απορίας άξιον. Εκτός κι αν ο Ιωάννης ήταν ολίγον τι... Ξέρετε τώρα... Ας τον πούμε «γυναικωτό». Βέβαια, το επόμενο ερώτημα που προκύπτει, είναι πως είναι σε θέση να δίνουν ονόματα σε όσους σε όσους αναπαριστούνται στην τοιχογραφία, καθώς οι μορφές των αποστόλων είναι άγνωστες (οι Εβραίοι μπορεί στο εμπόριο και την απατεωνιά να ήταν και είναι «τσακάλια», αλλά με την τέχνη -και ειδικά με την ζωγραφική και την γλυπτική- ουδέποτε είχαν καλές σχέσεις). Εν πάση περιπτώσει, ένας καχύποπτος, θα υπέθετε ότι οι μελετητές θέλουν σώνει και καλά να κάνουν την γυναίκα άνδρα, γιατί διαφορετικά θα λείπει ένας μαθητής (συνολικά, με τον Ιησού καταμετρούνται 13 πρόσωπα) κι άντε να

βρεις ποιος είναι και γιατί λείπει.

Ας μην το κουράζουμε άλλο όμως. Φυσικά και το άτομο που κάθεται στα δεξιά του Ιησού είναι γυναίκα. Είναι η Μαρία η Μαγδαληνή και δεν βρίσκεται τυχαία εκεί. Ο Ιησούς δεν ανακοίνωσε εκείνη τη στιγμή καμμία προδοσία. Οι μαθητές δεν είναι αναστατωμένοι γι' αυτόν τον λόγο. Στην πραγματικότητα είναι απορημένοι. Και γιατί είναι απορημένοι; Γιατί ο Ιησούς, λόγω του ότι βρισκόταν όλοι μαζί για τελευταία φορά (την επόμενη είχε ραντεβού για «σταύρωση»), αποφάσισε να τους κάνει μια πολύ ευχάριστη έκπληξη.

Αντίθετα με ότι πιστεύεται μέχρι σήμερα, στον Μυστικό Δείπνο, δεν επικρατούσε κατήφεια και λύπη. Κι αυτό μας φανερώνεται στα λεγόμενα «απόκρυφα» ευαγγέλια, των οποίων προφανώς είχε γνώση ο Ντα Βίντσι όταν ζωγράφιζε κι έναν δεύτερο πίνακα ταυτόχρονα με την τοιχογραφία, ανατρέποντας όλο το σκηνικό. Η Καθολική Εκκλησία όμως, για τους δικούς της λόγους, επιμένει να τον κρατάει κρυμμένο. Ουδέν κρυπτόν όμως υπό του ηλίου...

Ποια ήταν όμως η έκπληξη που ανακοίνωσε ο Ιησούς και προκάλεσε «σούσουρο» ανάμεσα στους μαθητές του (που μάλλον θα σκέφτηκαν «πάλι θαύμα θα κάνει;»), κάνοντας ταυτόχρονα την αγαπημένη του Μαγδαληνή να νιώσει συστολή και να χαμηλώσει ντροπαλά τα μάτια της;...

Η έκπληξη...

